No. 282. | 1836.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk Nieuws-Blad.

Zaturdag 26 *November*

Latere Berigten der vorige Courant.

BRUSSEL. — De belgische afgevaardigden hebben gisteren hunne openbare werkzaamheden weder hervat, en zich bezig gehouden met bij geheime stemming uitspraak te doen over een aantal vragen van naturalisatie. Onder de personen, die zich daartoe hadden aangemeld bevond zich de bekende *Niellon*. In weerwil zijner diensten die hij vroeger aan de revolutie mag bewezen hebben, verklaarden van de 76 leden nog 22 zich tegen het in overweging nemen van deszelfs gedane aanvraag. In deze zitting werd voorts nog door den minister van binnenlandsche zaken een voorstel ter tafel gebragt, tot het toestaan eener som van 315,000 fr. voor den aankoop der bibliotheek van wijlen den heer *Ch. van Hulthem* van Gent.

Gedurende de jongste dagen heeft dezelve kamer zich in de sectien met het onderzoek van de beide budgetten bezig gehouden en de rapporteurs voor de onderscheiden hoofdstukken van hetzelve gekozen.

— Het kieskollegie van Brussel is opgeroepen om een nieuw lid voor de kamer van vertegenwoordigers te verkiezen, ter vervanging van den burgemeester der stad, *Rouppe*, die voor het lidmaatschap bedankt heeft, uithoofde zijner andere menigvuldige bezigheden.

— Eergisteren is te Brussel overleden de baron *de Secus*, oud lid van de Staten-generaal, en laatstelijk lid van den senaat. Hij had den ouderdom van 77 jaren bereikt.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (24 *November*) waren genoteerd: Belg. 99⅞. O. Metall. $102\frac{1}{2}$; Sp. Ardoin $19\frac{3}{4}$, 19, $19\frac{1}{2}$; Differed. $8\frac{1}{4}$; Nap. r. $90\frac{1}{4}$; B. Tavolière $55\frac{1}{2}$; Sic. 91; Rom. L. $99\frac{3}{16}$; Id. te Antw. $95\frac{3}{8}$; Braz. 81. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam $\frac{1}{8}$ pCt. verlies k. z.

De tijdingen uit Londen tot maandag ll. (den 21sten) over België, houden, dat er den vorigen dag weder een kabinetsraad op het bureau van de buitenlandsche zaken was gehouden, welke lang geduurd had. De *Courier* verzekerde, dat men op het gezegd bureau depeches van den britschen gezant te Lissabon had ontvangen, gaande tot den 13den ll.; de rust heerschte alstoen in de stad en was er sedert de gebeurtenissen van den 3, 4 en 5den niets bijzonders voorgevallen. — De bank van Engeland voorts had een berigt bekend gemaakt, dat door de lords der tresorie de intrest der schatkist-billetten met $2\frac{1}{2}$ pence dagelijks voor 100 £ verhoogd was; zulks had op de beurs gunstig gewerkt. — Men had te Londen berigten uit St. Sebastiaan tot den 10den, houdende dat de 2de afdeeling van het britsche legioen alstoen naar Bilbao zou ingescheept worden. In eerstgemelde plaats had men reeds het gerucht van de overgave van laatstgenoemde stad verbreid.

— Ter Londensche beurs van den 21sten dezer waren genoteerd: 3 pCt. gec. $86\frac{7}{8}$; Ned. $2\frac{1}{2}$ pCt. $52\frac{1}{4}$; Port. 51; dito 3 pCt. 32; Sp. Ardoin $18\frac{5}{8}$; Bras. $79\frac{1}{2}$.

Het fransch ministerieel Avondblad van eergisteren, houdt de volgende telegrafische depeche omtrent de zaken van Spanje:

» Bayonne 19 November.

» *Gomez* bevond zich den 7den te Berlinga, schijnbaar op Cordua zich rigtende. *Rodil* stond den 9den te Médelin; hij is door *Narvaez* vervangen geworden, die thans met het opperbevel tegen *Gomez*, is belast en zich den 10den te Navalmoral bevond.

» Het vuur tegen Bilbao was den 15den nog niet geopend, *Espartero* werd den 18den te Portugalette gewacht, waar hij de Engelsche vloot zal vinden."

Latere berigten omtrent *Gomez* dan in deze depeche vervat zijn, zijn niet bekend. In het *Journal des Débats* echter vindt men een verhaal van den troep van dien door zijne togten vermaard geworden chef, 't welk wij belangrijk genoeg achten om hier over te nemen: » Een bagage-geleider – dus verhaalt de *Débats* – die gedurende acht dagen met de troepen van *Gomez* medegetrokken heeft, vermeldt dat derzelver equipagie georganiseerd en verdeeld is in drie brigaden elk van 200 muilezels, dragende de munitie, de bergstukken, de levensmiddelen, den buit, de gekwetsten of de lieden die van vermoeidheid nedervallen. Honderd muilezels zijn beladen met geweren, en tien met goud of zilver. Het getal manschappen 't welk met de afdeeling trekt en dagelijks levensmiddelen ontvangt bedraagt meer dan 12,000 man, daaronder begrepen de muilezeldrijvers, de marketenters, de lieden die met de administratie zijn belast en andere die niet mede in het gevecht gaan. Het getal paarden en lastdieren bedraagt omtrent 2000. Wanneer de geheele kolonne genoodzaakt is de bergpassen langs eenen enkelen weg door te trekken, heeft zij eene lengte van tusschen de drie en vier uren." — Na dit vermeld te hebben betoogt het Journal, hoe gemakkelijk het den bevelhebbers der constitutionele partij zou gevallen hebben, bij eene zoodanige gelegenheid als hier vermeld, die overmatige lange kolom, met eene menigte buit beladen, in de flank ergens aan te vallen en te verdelgen. Door hetzelfde blad, gelijk ook door de overige bladen, wordt voorts eene correspondentie medegedeeld, uit Cordua van den 6den, waarin bitter geklaagd wordt over de gesteldheid van zaken in die streken. Het heet daarin onder anderen, » Wij zijn thans geheel aan onszelven overgelaten; de openbare geest ligt geheel ter neer gedrukt, niet zoozeer ten gevolge der geleden tegenspoeden, als wegens het zoo vreemd gedrag onzer troepen. Wij zijn door de lieden van *Alaix* en van *Espinosa* niet minder dan door den vijand geknevel en mishandeld. Niemand dan ook van eenig gewigt, zelfs die zich tot heden het ijverigst voor de openbare dienst had getoond, wil zich met iets meer inlaten, maar houdt zich ten zijnent stil besloten. Wat de militie aangaat, dat men van deze toch niet spreke; de neerlaag die zij heeft geleden, heeft zulken indruk op haar gemaakt, dat er bij haar in lang niet aan eene reorganisatie te denken valt," enz. In een ander berigt uit Badajoz wordt hevig geklaagd over den maatregel van *Rodil*, waarbij hij Andalusien in staat van beleg verklaard heeft, als tot allerlei willekeur en geweld der ruimen weg gebaand hebbende.

Naar eindelijk het *Journal des Debats* meent, zal Bilbao, dat slechts door zwakke wallen omgeven is, nu de karlisten de buitenwerken bemagtigd hebben, ontwijfelbaar binnen weinige dagen moeten vallen, indien *Espartero* niet tot ontzet opdaagt.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 25sten November.

Naar men verneemt zal door de regering voor als nog geene wet worden voorgedragen, om het getal der leden van de algemeene Rekenkamer voor het tegenwoordige op vijf te verminderen. Voorloopig zal dan ook de ontstane vacature niet worden vervuld. Men verzekert dat de regering het getal van vijf leden voldoende beschouwt, om de zaken naar behooren te doen waarnemen, en dat, indien de ondervinding de noodzakelijkheid eener meerdere uitbreiding van dat collegie mogt aantoonen, men nader op dit onderwerp zal terugkomen.

— Bij de hervatting der werkzaamheden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, zal aan dezelve ook worden voorgedragen het ontwerp van wet, ter tijdelijke aanvulling der bepalingen omtrent de enkele en misdadige bankbreuk, waarvan haar de aanbieding, in de aanspraak des troons, is toegezegd.

— Uit 's Gravenhage, schrijft men van gisteren,

« Men wil, dat Z. K. H. de Prins *van Oranje*, in den loop der volgende week, zich naar Soestdijk begeven zal.

« De zich in deze residentie bevindende Russische gezant aan het Nederlandsche hof, ridder *Potemkin*, bevindt zich ernstig ongesteld. Niet alleen door de aanzienlijksten der residentie, maar zelfs door H. K. K. H. de prinses *van Oranje*, wordt met de grootste belangstelling, naar den toestand des ridders vernomen."

— Het *Amsterdamsch Handelsblad* behelst heden het volgende:

» Wij hebben reeds in der tijd gesproken van eene onderneming, waarbij de Hollandsche handel groot belang heeft, die namelijk, om den Rijn met den Donau door middel van een kanaal te vereenigen. Eene compagnie, in 1835 onder de leiding van twee onzer voornaamste handelhuizen opgerigt, had tot dat einde en voor eene vereeniging van Kehl naar Ulm, de noodige concessien van Wurtemberg, Baden en Hohenzollern-Sigmaringen erlangd. Intusschen hebben eenige opgekomen zwarigheden te weeg gebragt, dat van deze onderneming werd afgezien, en men heeft nu andere uitgangspunten op den Rijn gekozen. Wij vernemen thans dat de heer *Molineau*, door wiens zorg de eerste compagnie was tot stand gebragt, in deze stad aangekomen is met de grondslagen van een nieuw ontwerp, dat daarin bestaan zou om twee gemeenschapslinien tusschen den Rijn, den Donau en het meer van Constants te openen; de eene uitgaande van Heilbronn en langs de vallei van den Necker naar het meer van Constants loopende; de andere uitgaande van Bazel, en langs de Rijn en Wutach-Dalen tot aan den Donau loopende. Men verzekert ons dat velen

onzer aanzienlijke handelaren hunne goedkeuring aan dit onderwerp hechten en hunne ondersteuning aan den heer *Molineau* beloofd hebben, doch alleen voor die kanaal-gemeenschap, welke voor Holland als nuttig kan worden beschouwd, die namelijk, welke naar Manheim zou loopen."

— In de Groninger Courant leest men:

» In ons vorig nommer is omtrent het hier thans bij den scheepsbouwmeester *H. J. Limborch* op stapel staande barkschip, bestemd voor de vaart op de Oost-Indie, verkeerdelijk berigt, dat hetzelve geheel voor Amsterdamsche rekening was aangekocht. Wij vernemen thans van goederhand, dat de aandeelen in gemeld schip voor het grootste gedeelte aan ingezetenen van deze provincie toebehooren. Hetzelve zal genoemd worden *de provincie Groningen*, en varen onder directie van de heeren *Kranenborg en zonen*, cargadoors te Amsterdam."

— Te Culemborg is op den 16den dezer, de nieuw gebouwde kerk voor de R. K. gemeente, in de Nieuwpoort door den Aartsbisschop van Utrecht ingewijd, waarbij de heer *H. I. van Baal*, pastoor te Amsterdam, eene treffende leerrede hield, tevens de hulde der gemeente brengende aan den koning en de overige personen, aan welke men den bouw der kerk te danken had.

— Blijkens een berigt uit Gibraltar van 3e October was de Nederlandsche oorlogsbrik *de Pelikaan*, kapt. luit. *Rengers*, dien dag, en de oorlogkorvet *Hippomenes*, kapt. luit. *Moll*, daags te voren aldaar uit Texel aangekomen, bestemd naar de Middellandsche zee.

— Te Lowestoft is dezer dagen een magteloos vaartuig binnengesleept, dat gelijk met het water dreef en blijkbaar een vreeselijken storm had ondervonden. Toen men het droog had gepompt, ontdekte men, tot yzingwekkende verbazing, de geheele equipagie in het ruim verdronken: vier matrozen lagen dood in de kajuit, een andere matroos met een jongen in het vooronder, en nog vier andere personen gelooft men door de zee verzwolgen te zijn.

— De 86 departementen van Frankrijk zijn verdeeld in 363 arrondissementen, en deze wederom in 2834 kantons, welke kantons nogmaals zijn onderdeeld in 37,189 gemeenten of parochiën. De grondsoppervlakte van Frankrijk bedraagt 52,760,000 hectares, gelijk staande met 76,000,000 morgen. De inhoud van Frankrijk staat dus tot die van Groot Brittannie als 17 tot 10. De gemiddelde uitgestrektheid eener parochie in Frankrijk bedraagt nagenoeg drie vierde mijl, met eene gemiddelde bevolking van omtrent 900 zielen. Engeland (niet Groot-Brittannie) heeft bij eene bevolking van 14,000,000 zielen reeds 11,077 parochiën, maar sommige derzelve bevatten slechts 100 bewoners.

FRANKRIJK.

PARIJS, (WOENSDAG) DEN 23sten NOVEMBER.

In het niet officieel gedeelte van den *Moniteur* leest men heden het volgende:

« De heeren de *Polignac* en *Guernon Ranville*, wier gezondheid sterk geschokt is, van den koning verzocht hebbende, om in een huis van gezondheid te worden overgebragt, zoo heeft de koning beslist, dat de straf tegen den heer de *Polignac*, bij arrest van het hof der Pairs van den 20sten December 1830 gewezen, veranderd zal worden in 20 jaren verbanning buiten het koningrijk, en dat aan den heer *Guernon Ranville* vergund zou worden op zijn woord van eer te verblijven, op zijne bezitting van Ranville, departement van Calvados.»

Door dit berigt vinden wij ten volle de geruchten bevestigd die er sedert veertien dagen, wegens onderhandelingen voor de bevrijding van deze beide voormalige staatslieden, in omloop waren. De groote moeijelijkheid werd steeds daarin gevonden, dat de beide gevangenen weigerden zich te onderwerpen, en om gratie te verzoeken. Men schijnt ten laatste een' middenweg te hebben gevonden, dat namelijk de heeren *Polignac* en *Guernon Ranville*, als eene daad van regtvaardigheid en menschelijkheid, vroegen, om naar een huis van gezondheid te worden overgebragt tot herstel hunner, door gevangenis sedert zes jaren, verzwakte gezondheid. De vreemde diplomatie en vooral de engelsche gezant schijnt door den deze krachtig te zijn tusschen beide gekomen. Men meent ook dat een aantal legitimisten van hoogen rang, uit de faubourg St. Germain, er toe bijgedragen hebben, om het bestuur aldus ter gunste der gewezen ministers van *Karel X* te stemmen; zij zouden namelijk verklaard hebben, slechts op voorwaarde dat er in het lot van gemelde ministers verandering werd gebragt, aan het hof te willen verschijnen. Dienvolgens hoopt men nu, met den aanstaanden winter het aantal legitimisten op de Tuileriën aanzienlijk te zien vermeerderen. Het besluit waarvan de *Moniteur* melding maakt, is zondag door den koning geteekend en maandag naar het kasteel van Ham afgezonden. De beide ministers zullen onmiddelijk onder geleide van een gendarme-officier, naar hunne bestemming vertrekken. De heer *Polignac* zal zich waarschijnlijk te Calais inschepen, zijnde voor hem, gelijk vroeger gemeld werd, een buitenverblijf in den omtrek van Londen gehuurd.

— Uit Lorient verneemt men, dat de *Andromeda*, op welk vaartuig de Prins *Louis Bonaparte* zich bevindt, en 't welk men reeds in volle zee dacht, onverwacht, op het oogenblik van onder zeil te gaan, tegenbevel gekregen heeft, en nu door een tweede vaartuig, de *Lycurgus*, zoude vergezeld worden. Men heeft op dit berigt eerst gemeend, dat zijne moeder, de gewezen koningin *Hortense*, te gelijk met hem vertrekken zou en daaraan de vertraging moest worden toegeschreven, doch de berigten uit Zwitserland houden, dat deze niet dan over eene maand haar kasteel Arenenburg zal verlaten. Men denkt thans, dat, bij de voortzetting der instructie van de zaak te Straatsburg, men de noodzakelijkheid zal ingezien hebben, om nog eenige nadere inlichting van den Prins te verwerven, en dat dit de oorzaak van het tegenbevel is.

— Het dagblad *la France*, hetwelk na het berigt wegens den dood van *Karel X*, met zwarte randen verscheen, heeft zulks heden gestaakt, tot reden daarvan gevende, dat de menigvuldige andere aangelegenheden die hem bezig houden, en waarvan vele met dien rouw in strijd zijn, hem hebben doen besluiten daarmede niet verder voort te gaan.

— Omtrent de expeditie naar Constantine heeft men tot nog toe geene berigten ontvangen. Intusschen is hier de proclamatie bekend, welke de maarschalk *Clausel*, bij het te velde trekken, aan de bewoners van Constantine uitgevaardigd heeft. Dezelve is van dezen inhoud:

Bewoners van Constantine,

» Ik ga op uwe stad aantrekken, mij van haar meester maken, op hare muren de Fransche vlag planten; zoodanig zijn de bevelen van den koning, mijn souverein; zij zullen ten uitvoer gelegd worden.

» Blijft rustig in uwe woningen; verdedigt dezelve, niet tegen mij, die ze niet aanvallen wil, maar tegen hem die Bona verwoestte en die u zal zoeken in het verderf te storten, zoodra hij zich gedrongen zal zien van u te scheiden en de vlugt te nemen.

» Het fransche leger onder mijne bevelen, zal uwe godsdienst, uwe personen en eigendommen eerbiedigen. Niets zal van u gevorderd, niets u opgelegd worden! De soldaat zal in woningen van de uwe afgescheiden, worden gehuisvest en de grootste orde zal in Constantine heerschen, wanneer onze intogt zonder wederstand en vreedzaam van uwe zijde plaats heeft.

» *Achmed* bij zelf kan eene volkomene veiligheid in eene onvoorwaardelijke onderwerping vinden; maar zijne regering, zijn gezag houden op, zijne magt is verbroken, en gij zult voortaan onder Frankrijk behooren."

» De tegenwoordigheid bij het expeditionnaire leger van Z. K. H. den hertog *van Nemours* is een nieuw bewijs der levendige belangstelling welke de koning der Franschen voor het gevolg der inboorlingen van het regentschap toedragt.

» De maarschalk gouverneur-generaal der fransche bezittingen in het Noorden van Afrika,

Bona, 4 November. (get.) Clausel.

— Men wil hier verzekeren, dat de Prins *Ferdinand* van Portugal, de echtgenoote van dona *Maria*, voor eenige maanden Portugal zal verlaten en zich naar Brussel begeven.

Voorts heeft men hier het gerucht doen loopen, dat de generaal *Evans* last gekregen had om St. Sebastiaan op eene geduchte wijs te versterken, ten einde hij de eene of andere voorkomende gelegenheid de koningin *Christina* tot wijkplaats te kunnen verstrekken.

— Uit de Spaansche hoofdstad heeft men door buitengewone gelegenheid berigten tot den 17den ontvangen. Dezelve hebben belangrijke tijdingen aangebragt. *Rodil* heeft den agent der cortes, die belast was om hem het bevel te ontnemen, weggezonden, weigerende hetzelve neder te leggen en naar Madrid te gaan, om zich voor de cortes te verantwoorden. Hij zou daarvoor gegeven hebben, zijn post niet verder te willen verlaten dan na *Gomez* te hebben verdelgd. De meening te Madrid was intusschen, dat *Rodil* de zaak der Koningin verraadde, daar het onmogelijk scheen dat hij met eene overmagt en met geregelde troepen, in drie maanden tijds, de zwakkere en met buit beladen bende van *Gomez* niet zoude hebben kunnen achterhalen. Te Madrid zelve was eene nieuwe nieuwe samenzwering gesmeed of uitgedacht. Zie hier hetgene de bijzondere briefwisseling uit de spaansche hoofdstad van den 16den, aangaande een en ander vermeldt:

» De generaal *Quiroga* is, zoo als men verzekert, door het gouvernement terug geroepen. De generaal *Palarea* heeft hem als kapitein-generaal der koningrijken Granada en Jaen vervangen. De

overdrevene partij heeft ter dezer gelegenheid volkomen gezegevierd, zij konde *Quiroga* de geestkracht niet vergeven, die hij te Grenada en Malaga aan den dag gelegd heeft om de regeringloosheid te doen ophouden. Dit klein gedeelte der liberale partij heeft eergisteren avond het gouvernement zoeken omver te werpen, maar de policie, daarvan in tijds onderrigt, heeft haar ontwerp, bestaande in het oprigten van een dictatorschap en het vermoorden der ministers, verijdeld. Deze laatsten hebben zich gisteren, na sedert 9 uren des morgens tot één ure na den middag vergaderd te zijn geweest, in de vergadering der cortes begeven. Toen zij hier verklaarden, dat zij belangrijke mededeelingen hadden te doen, heeft de president de vergadering verzocht dat er eene geheime zitting mogt plaats hebben. Het ministerie heeft, na eenige woorden omtrent de zamenzweering van den vorigen dag, gezegd te hebben, de dringende noodzakelijkheid aangetoond, om de voorstellen die het aan de beslissing der afgevaardigden kwam onderwerpen, aan te nemen. Deze voorstellen waren de volgende: 1°. dat de afgevaardigden ministers konden zijn. 2°. De magtiging, om de zamenzweerders aan te houden en om hen te verbannen, zonder verpligt te zijn van de formaliteiten gebruik te maken, die bij artikel 308 der constitutie voorgeschreven zijn. 3 Eene wet, die de misbruiken der drukpers te keer gaat."

» Daarna hebben de ministers zonder omwegen aan de cortes bekend gemaakt, dat de generaal *Rodil* geweigerd had de bevelen van het gouvernement te gehoorzamen. Deze geheime zitting is ten 6 ure des avonds opgeheven.

» Eergisteren hebben menigvuldige patrouilles, alsmede de generaal *Seoane* in alle rigtingen de straten van Madrid doorkruist. Heden is alles stil, maar de regering heeft hare maatregelen genomen: de posten zijn verdubbeld, de troepen geconsigneerd, en onze kapitein-generaal rijdt, vergezeld van eenige aide-de-kamp en ordonnans-officieren, onophoudelijk door de straten der hoofdstads.

» De afgevaardigde *Cardero* is gisteren ochtend uit het hoofdkwartier van *Rodil* hier aangekomen, en heeft aan het gouvernement des generaals weigering om hare bevelen te gehoorzamen overgebragt. Het schijnt dat *Rodil*, na de depeches ingezien te hebben, hem bevolen heeft dadelijk zijn hoofdkwartier te verlaten en aan het gouvernement te zeggen, dat hij het bevel over het leger, hetwelk hem toevertrouwd was niet zoude nederleggen voor en aleer de bende van *Gomez* uitgedelgd was, en dat hij zich daarna voor de balie der nationale vergadering zoude begeven, om rekenschap van zijn gedrag af te leggen. De toestand van het gouvernement is moeijelijk; het vreest *Rodil*, die het de wet schijnt te willen voorschrijven en de hem gegeven *geheime bevelen* na te komen. Binnen weinige dagen zal het raadsel opgelost worden, want *Rodil* kan niet meer [illegible] op het spel.

» Bij dekreet van 15 November, in de courant van heden opgenomen, is *Rodil* ontzet van het generaal-kommando der infanterie van de koninklijke garde en als minister van oorlog. Alle magt, hem bij koninklijk dekreet van 16 September ll. toegekend, is bij dekreet van gisteren (15 November) ingetrokken.

» Men verzekert heden avond dat de generaal *Evariste San Miguel* in het ministerie van oorlog *Rodil* vervangen zal.

» Er zijn geen stellige tijding nopens *Gomez* aangekomen, hetgeen niet te verwonderen is, in de omstandigheid waarin het gouvernement zich ten opzigte van *Rodil* bevindt.

» Men verzekert ook dat de generaal *Orâa* tot kapitein-generaal van Valencia benoemd is, ter vervanging van *Narvaez*, die men niet verwarren moet met den generaal *Narvaez*, die het bevel voeren moet over de divisie van *Alaix*."

— In de cortes-zitting te Madrid van den 16den, werd allereerst door den secretaris gelezen de mededeeling door het gouvernement in de geheime zitting van den vorigen dag gedaan, en werd het eerst gedeelte dier mededeeling naar de commissie tot herziening der constitutie, het tweede naar die van wetgeving en het derde naar die van de drukpers-vrijheid ter onderzoek gezonden. De vergadering ging vervolgens over tot de benoeming van de vier nog ontbrekende leden der constituerende commissie voor de herziening der constitutie. Tot dezelve werden met bijna eenparigheid gekozen de heeren *Laborda*, *Torrenos y Meralda*, *Acuna* en *Aubo*.

Aan de orde was de discussie over het advies der commissie, op het voorstel door een aantal leden gedaan, om te herstellen het decreet der buitengewone cortes van 1812, betrekkelijk de bosschen en de suppressie van speciale regtbanken op dit stuk. Na eene levendige discussie, waarbij een der leden te vergeefs bij de kamer aandrong, dat men met deze toch eenige behoedzaamheid mogt te werk gaan, daar de houtvellingen der bosschen van den staat jaarlijks ten minste 50 millioen fr. bedroegen, werd overeenkomstig de conclusien van gezegde commissie besloten: 1°. dat het decreet der cortes van 14 Januarij 1812, betrekkelijk de suppressie der regtbanken opzigtelijk de bosschen, hersteld werd; en 2°. dat commissien van landbouw en der provinciale deputatien belast zouden wezen, met de decreten en ordonnancien omtrent dit gedeelte van de wetgeving te herzien.

Na dit afgehandeld te hebben, kondigde de president de kamer aan, dat men over zou gaan, tot de discussie der conclusien van de vereenigde commissien van finantien en handel, opzigtelijk de mededeeling door den minister van finantien gedaan, betrekkelijk de schorsing der betaling van het halfjaar intrest der vreemde schuld, verschenen op den 1sten dezer. De secretaris der kamer las gemelde conclusien voor, welke van dezen inhoud zijn:

1°. Dat de cortes de mededeeling van den minister opzigtelijk de schorsing van gemelde intrest vernomen en met veel leedwezen gezien hadden, dat, in weerwil der pogingen van het gouvernement, deze betaling niet heeft kunnen geschieden, 't zij ten oorzake der buitengewone uitgaven door den burger-oorlog veroorzaakt, 't zij ter oorzake van de togten der factie van *Gomez*.

2°. Om zooveel mogelijk in het nadeel den schuldeischers van den staat toegebragt, te voorzien, hechten de cortes hunne goedkeuring aan het voorstel van het gouvernement, om de coupons te verwisselen in schatkist-billetten, betaalbaar binnen het door hetzelve gestelde tijdperk.

Beide artikelen werden zonder discussie aangenomen.

Nog werd verslag gedaan van een rapport des ministers van oorlog ad interim, betrekkelijk den staat der zaken van oorlog, waarbij gevoegd waren de door de cortes verlangde documenten; evenwel bevond zich daar niet bij, het journal der operatien van *Rodil* en van de andere bevelhebbers; het gouvernement had deselve nog niet bekomen, maar beloofde bij de ontvangst die insgelijks te zullen overleggen.

In de volgende zitting moesten de cortes beraadslagen over de comptabiliteit der gemeente-besturen en over het pre-advies der commissie van finantien, omtrent het dekreet der leening van 200 millioenen.

— De bijzondere berigten en dagbladen uit de hoofdstad deelen onder anderen een rapport mede van den kapitein-generaal van Oud-Kastilien, *Antonio Alvares*, van den 10den, houdende, dat hij de bende van *Sans* op nieuw geslagen en grootendeels verstrooid had. Zijne troepen, de bende van *Sans* onophoudelijk vervolgende, hadden in 41 dagen 180 uren afgelegd, en gemelde bende, die bij den aanvang van haren togt 3,600 man sterk was, tot op een derde verminderd. In een schrijven uit Medina de Pomar werd berigt, dat de bende van *Sans* in den avond van den 10den, nog sterk 800 man, die stad gepasseerd was, zich op Quenesca en Arcencega rigtende.

l'Eco del Comercio houdt een berigt omtrent *Gomez*, volgens welk deze ten derde male te Cordua zou zijn binnen gerukt. De jongste post uit Andalusien te Madrid weder niet aangekomen zijnde, wist men echter niet of dit berigt echt was, evenmin waar *Rodil* en *Alaix* zich thans bevonden.

Van de grenzen wordt gemeld, dat men in de rigting van Lodoso een stuk kanonvuur had gehoord, zoo men dacht was het vreemde ligioen met de troepen van *Irribarren* in gevecht.

Bijzondere brieven van de grenzen die den 19den November uit Bayonne geschreven zijn, houden voorts het volgende in:

» De karlisten beginnen zich minder verzekerd te houden, dat zij Bilbao zullen bemagtigen. Het beleg wordt steeds gehouden; het garnizoen verdedigt zich dapper en de onverschrokkenheid der belegeraars vermindert. Er heeft met de daad den 13den een uitval plaats gehad, maar de troepen van don *Carlos* hebben hierbij niet zoo veel volk verloren als men het eerst gezegd had, de belegeringswerken hebben daardoor echter veel geleden en worden minder krachtdadig voortgezet. Hoe het zij, de karlisten houden de stad ingesloten; reeds in den nacht tusschen den [illegible] ll. hadden zij haar duchtig aangevallen; het bombardement heeft toen zes dagen geduurd. Het beleg is den 2sten des avonds opgehouden of gestaakt en den 9den dezer hervat; sedert dien tijd tot den 15den, op welken dag het bombardement volgens de berekening van *Casa-Eguia* weder moest beginnen, zijn er slechts 3 of 4 versterkte huizen in de magt van don *Carlos* gevallen. Wij hebben nu den 19den, en niemand, zelfs geen der agenten van de karlisten, heeft hier nog de tijding van nieuwe voordeelen bekomen. Dit stilzwijgen, die terughouding, na zoo vele verzekeringen, toonen aan, dat zekere gebeurtenissen, waarop men gerekend had, niet naar wensch zijn uitgevallen en dat de berekeningen en vooruitzigten der karlisten ditmaal mislukt zijn.

« Door het slechte weder komen hier bijna geene tijdingen uit Spanje aan, en dezelfde reden zal verhinderen dat men er iets meldenswaardigs onderneemt. Een brief uit Portugalette van den 16den, berigt dat men op dien dag nog niet begonnen was Bilbao te beschieten. Men voegt er bij dat de generaal *Espartero*

niettegenstaande de verlegenheid, waarin hij zich, door gebrek aan geld en levensmiddelen, en misschien ook wel door de weinige bekendheid met den waren staat der stad, bevindt, het besluit genomen heeft tot Portugalette door te dringen, van waar hij zich in staat acht, om, ondersteund door de stoombooten, Bilbao te ontzetten."

Ter beurze seide men heden, dat er een courrier uit Madrid van den 18den was aangekomen, het berigt brengende, dat de bevestiging van het regentschap in handen der koningin, bij de derde lezing in de cortesvergadering, met eene overgroote meerderheid was doorgegaan. — Men had een prijs op het hoofd van *Gomez* uitgeloofd.

— Ter beurze van heden (23 *November*) waren genoteerd: 5 pCt. 105,90; 3 pCt. 78,95; Nap. renten 98,25; Spanje Ardoin 19⅝; Passive 5⅜; Differed. 7½; Rom. L. 99⅝.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 21sten November.

Alhier zijn aangekomen de graaf *von Bismark*, Wurtemburgsch minister aan het Pruissische hof, en de graaf *Orloff*, Russische generaal-adjudant en medelid van den Rijksraad.

Koning *Otto* is op zijne reis naar Oldenburg den 17den te Bremen aangekomen.

— Uit Coblenz wordt van den 21sten dezer gemeld:

„De drie luchtreizigers, de heeren *Green*, *Holland* en *Mason* zijn gisteren avond van Weilburg hier aangekomen. De heer *Holland* keert van hier over Keulen naar Engeland terug; de twee andere heeren zijn voornemens om van het vaste land uit eene tweede groote luchtreis te ondernemen, en vertrekken overmorgen over Trier en Metz naar Parijs, om, indien de omstandigheden gunstig zijn, aldaar hun plan uit te voeren."

— Uit Praag meldt men, dat aldaar sprake was, dat de hertogin *van Berry*, thans na den dood van *Karel X*, hare kinderen opvorderen wilde, en de oostenrijksche regering dien ten gevolge ligtelijk in het geval konde komen, om, bij eene Salomonsche uitspraak, den twist tusschen haar en de hertogin *van Angoulême*, te moeten beslechten.

— Te Weenen zijn onderscheidene hooge staatsambtenaren van hunne landgoederen op hunne posten teruggekomen. Men sprak er van eene bevordering in het kabinet, waarin onder anderen de graaf van *Chotek* als minister zoude opgenomen worden.

— Uit Hongarije wordt nog voortdurend geklaagd over de menigte branden, in onderscheidene steden en dorpen van het koningrijk. Ook in Zevenbergen was dezer dagen een groot deel der stad Bistritz met 104 huizen, een prooi der vlammen geworden.

Volgens berigten uit Klausenburg was de hertog *Ferdinand van Este*, aldaar aangekomen, en met vreugde door de bevolking ontvangen.

— Berigten uit Konstantinopel van den 2den november houden het volgende:

„Veel is van hier niet te melden: in de staatkunde heerscht een stilstand; men geeft zich aan het vermaak over, zonder door de pest zich daarvan te laten afleiden, en neemt voorts beschikkingen van ondergeschikt belang in de administratie, welker vermelding der moeite niet waardig is. De spanning tusschen de Porte en lord *Ponsonby* heeft opgehouden, maar in het engelsche hotel zelf schijnen verdeeldheden uitgebroken te zijn die veel opspraak maken. De heer *Urquhart*, die gelijk bekend is, aan lord *Ponsonby* is toegevoegd geworden, maar daar benevens nog bijzondere instructien van zijn ministerie ontvangen heeft, schijnt met den gezant oneenigheden, waarover weet men niet, te hebben gehad en heeft plotselijk diens hotel verlaten, om eene bijzondere woning te betrekken. Sommige lieden beweren, dat de berigten door den heer *Urquhart* regtstreeks naar Londen opgezonden, niet in den geest gesteld zijn geweest, zoo als lord *Ponsonby* dien wel gewenscht had, ten gevolge waarvan het tot verklaringen tusschen de beide britsche agenten was gekomen, die het vertrek van den heer *Urquhart* uit het gezantschaps-hotel ten gevolge gehad hadden. Hoe ver dit zeggen naauwkeurig is, is mij onbekend; slechts de daadzaak deel ik mede, dat de heer *Urquhart*, zoo het scheen in kwaden luim het britsch gezantschaps-hotel verliet. Aan den heer *Churchill* moet, naar men verneemt, eene aanzienlijke schadevergoeding, voor de geledene mishandeling zijn aangeboden geworden, welke hij dan ook bereid is aan te nemen. Hiermede zoude dus die geheele zaak afgedaan zijn. — Verscheidene gezanten, welke kennis bekomen hadden van de onderhandelingen, die er tusschen Engeland en de Porte, wegens een nieuw op te maken tarief gevoerd werden, hebben bij hunne regeringen aanvraag gedaan, of zij zich ook niet met de Porte moesten verstaan, en voor het verkrijgen van eenige meerdere begunstiging, voor de handelsbetrekkingen hunner natie, stappen doen, naardien het tegenwoordig oogenblik tot daartoe geschikt schijnt. Vermoedelijk zullen de te ontvangen instructien met hunne wenschen strooken, daar het welbegrepen belang van elke regering vordert, niet slechts alle mogelijke begunstiging voor het land de baat te nemen en te verwezenlijken, maar ook, zoo ver dit mogelijk is, de lastige hinderpalen, die het vrij verkeer der volken onderling overal in den weg staan, langzamerhand uit den weg te ruimen.

— Te Weenen waren den 16den November genoteerd: 5 pCt. Metall. 103 3/4; 4 pCt. 99⅝; 3 pCt. 75⅜; Bankaktien 1364½.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (24 *November*) waren genoteerd: Werkel. Schuld 2½ pCt. 51 15/16, ⅞; dito 5 pCt. 98⅞; Kansb. 21⅜; Amort.-Synd. 4½ pCt. 93½, ⅜; dito 3½ pCt. 74½; Handm. 174½, 174, 175; Ardoins 85 ⅞, 19 7/16, ⅜, 5/16; Uitgest. 8¼; Pass. 5⅜; Metall. 99⅞; Columb. 15⅞, 13/16; peruan. 13.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.